

Нестерчук Л.П.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри організації судових
та правоохоронних органів*

ВЗАЄМОДІЯ ПРОКУРОРА З КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ НАГЛЯДУ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА З ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Сучасний етап розвитку української державності вимагає вирішити найважливіші питання для створення належних умов щодо захисту основних прав та свобод людини її законних інтересів.

Вагоме місце в цьому напрямку через зміцнення законності та підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів шляхом законодавчо закріпленого взаємозв'язку і забезпечення їх взаємодії під час координаційної діяльності.

Проблема координаційної діяльності органів прокуратури у боротьбі зі злочинністю є предметом дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних теоретиків і практиків: Ю.М.Грошевого, В.В.Долежана, Ю.Б.Мельникова, Ю.М.Козлова, І.П.Голосніченка, І.Є.Марочкина, Ю.С.Шемшученка, Т.Н.Добровольської, В.В.Цветкова та інші. Однак згаданими авторами в основному досліджується процес взаємодії органів прокуратури з іншими правоохоронними органами і не береться до уваги взаємодія з державними контролюючими органами, зокрема з органами захисту прав споживачів, як одного з нових, що пов'язується з формуванням нових державних органів, що здійснюватимуть контроль за додержанням законів з захисту прав споживачів (Суд, правоохоронні та правозахисні органи України /Заред. Я.Кондратєва. — Київ: Юрінком Інтер, 2008. — С. 161). Тобто, на сучасному етапі відсутня концептуальна структура теорії прокурорського нагляду за додержанням законодавства в даній сфері, не розвинена теоретична база, брак якої відчувається при підготовці та застосуванні законів, правових актів центральних та місцевих органів державної виконавчої влади, що значною мірою позбавляє управлінську діяльність необхідної організуючої спрямованості, об'єднуючого та впорядковуючого потенціалу. Отже, питання взаємодії прокуратури з органами контролю у сфері здійснення нагляду за додержанням законодавства захисту прав споживачів сьогодні мають як науково-теоретичний так і практичний інтерес, що говорить про безумовну актуальність обраної теми тез.

Це також актуально, тому що може бути виражене у збереженні за прокуратурою функції нагляду за додержанням і застосуванням законів. Законодавець пов'язує цю необхідність із формуванням нових державних органів, що здійснюватимуть контроль за додержанням законів, зокрема, створення і діяльності органів виконавчої влади, що забезпечують захист прав споживачів.

Межі нагляду за додержанням законодавства з захисту прав споживачів позначені колом актів, за додержанням яких здійснюється нагляд— Конституція та Закон України

«Про захист прав споживачів» та інші пов'язані з ним нормативні акти. Прокурорський нагляд за додержанням з захисту прав споживачів повинен характеризуватися неприпустимістю підміни органів відомчого управління та контролю, і не заснованого на законі втручання в діяльність господарюючого суб'єкту.

В процесі взаємодії прокуратура та державні контролюючі органи не втрачають своєї самостійності, діють в межах власної компетенції. Прокуратура та контролюючі органи взаємодіють в різноманітних організаційних формах: обмін інформацією, проведення спільних перевірок на піднаглядних та підконтрольних об'єктах, підготовка та внесення до органів влади і управління спільних пропозицій з питань зміцнення законності і правопорядку. На практиці така взаємодія виявляється у проведенні спільних перевірок, нарад, виданні спільних наказів і т.п.

Контролюючі органи повинні надавати в прокуратуру матеріали (іншу інформацію), яка вимагає прокурорського реагування, сприяти при розслідуванні, виділяти спеціалістів для участі в перевірках, подавати необхідні матеріали та інформацію. Прокуратура ж в свою чергу зобов'язана інформувати контролюючі органи про заходи, а, по можливості, і про наслідки їх реалізації, вжиті нею за матеріалами і інформацією, які вимагають прокурорського реагування; вживати заходи до того, щоб контролюючі органи використали всі свої можливості по усуненню правопорушень і притягненню винуватців до встановленої законом відповідальності. Має відбуватися взаємне ознайомлення з плановими заходами щодо попередження зловживань і безгосподарності, уникнення дублювання при проведенні перевірок і пов'язаної з цим підміни контролюючих органів.

Механізм взаємодії цього напрямку нагляду необхідно удосконалювати шляхом бездоганного застосування діючих правових норм, усунення прогалин і протиріч у законодавстві, прийняття нових норм, які б уточнювали та розмежовували компетенцію прокуратури та контролюючих органів. Також, необхідно забезпечити більш широку гласність діяльності прокуратури з нагляду в цій області і застосування заходів для усунення виявлених порушень.

Прокуратура і надалі має розвиватися як спеціалізований, професійний, незалежний державний орган нагляду за додержанням законів, а також стимулювати активність контролюючих органів у боротьбі з порушення законності у сфері захисту прав споживачів.

Як прокуратура так й контролюючі органи мають одну спільну мету – створення справжніх гарантій забезпечення законності та правопорядку, здійснення ефективного захисту прав і свобод людини та громадянського суспільства. Тому слід прискорити концептуальну розробку діяльності органів контролю, щодо здійснення нагляду (контролю) за додержанням законів, що дасть змогу більш чітко визначити межі повноважень органів прокуратури та співвідношення функцій державних органів і органів прокуратури, об'єднуючи зусилля наукових установ, правоохоронних та державних органів.